

Teme: Direktor TZ Mali Lošinj, Grad Mali Lošinj,

140 godina organiziranog turizma na Lošinju

Lošinj ove godine obilježava značajnu obljetnicu - 140 godina organiziranog turizma. Od austrougarskih aristokrata do današnjih modernih putnika, otok je prošao fascinantan razvojni put, a danas nosi prestižnu titulu održive destinacije.

Lošinj ove godine obilježava značajnu obljetnicu - 140 godina organiziranog turizma. Od austrougarskih aristokrata do današnjih modernih putnika, otok je prošao fascinantan razvojni put, a danas nosi prestižnu titulu održive destinacije.

Kako je sve pošlo od početka, koji su ključni događaji ove obljetnice i kako Lošinj planira svoju turističku budućnost, doznali smo od direktora Turističke zajednice Grada Malog Lošinja Dalibora Cvitkovića i profesorice povijesti i sociologije Lidije Kosmos koje smo ugostili u emisiji Dobro jutro, Hrvatska:

- 21. siječnja 1885. godine se smatra početkom organiziranog turizma na Lošinju. Razlog je to što nas je posjetio poznati klimatolog i balneolog dr. Conrad Clar, koji je, po podacima profesora Ambroza Hara i njegovih istraživanja, proučavao klimu otoka Lošinja i vidio da u stvari ta klima bi odgovarala za oporavak gostiju. Njegov sin je, naime, bolovao od šarlaha, došao je na Lošinj i nakon tri tjedna boravka na otoku Lošinju, mladi Walter Clar, sin dr. Conrada Clara, kompletno se oporavio, kaže Cvitković.

Dodaje da je ta vijest bila objavljena u austrijskim novinama.

- Proširila se vijest kroz cjelokupni austrijski dvor i već sljedeće godine, 1886. godine, na Lošinju je osnovano i turističko društvo za poštumljavanje i uljepšavanje otoka Lošinja jer treba znati da Lošinj, kojeg možda gledatelji sada poznaju po borovoj šumi, nije tada bio takav. Bio je golet i tu je bilo čak posađeno više od 300 tisuća sadnica prvenstveno alepskog bora, napominje Cvitković.

Prvi hotel, "Vindobona", otvoren je već 1887. godine, kasnije i hotel u Velom Lošinju. I Mali i Veli Lošinj su 1892. godine proglašeni klimatskim lječilištima.

- Sedam godina je bilo potrebno da se proglase klimatskim lječilištima i tu je krenuo dolazak većih grupa gostiju. Bilježimo i određene podatke - već u tim godinama smo bili po broju noćenja bili na razini Opatije. Već u to vrijeme turistička sezona trajala je od desetog mjeseca pa do četvrtog mjeseca. Bila je isključivo zimska sezona. Tu su možda ljudi bili pametniji. Kad je bilo hladno, oni su dolazili u tople krajeve. Već je u to vrijeme Lošinj imao oko 80 tisuća noćenja. Kad to usporedimo s današnjim noćenjima, naravno kad gledamo samo zimski period, čak su rezultati u ono vrijeme bili bolji nego danas, ističe Cvitković.

Važnu ulogu u razvoju lošinjskog turizma odigrao je profesor Ambroz Hara i :

- Profesor Hara i, podrijetlom s Lošinja, studirao je u Beču prirodne znanosti i zaposlio se u Pomorskoj školi koju su 1855. godine austrijske vlasti osnovale. On je predavao prirodne predmete, a između ostalih i meteorologiju, oceanografiju što je bilo za potrebe pomoraca... To ga je potaklo da proučavati klimu Lošinja i skupljati meteorološke podatke. To je radio i iz svog vlastitog interesa, iz svoje ljubavi, iz svoje sklonosti. Nakon samo tri godine skupljanja podataka, on je to objavljivao u školskim programima, ti podaci su došli do doktora Conrada Clara

i on je posjetio sa svojim sinom Lošinjom. Zahvaljujući i Hara i u i njegovim mjerenjima moglo se i definirati kakva je klima Lošinja, kaže profesorica povijesti i sociologije Lidija Kosmos.

Lošinjska klima smatra se blagotvornom za plućne bolesnike i one s alergijama:

- Tako je i danas. Hara i je to zaključio nakon dugogodišnjeg mjerenja. Ako se vratimo 140 godina unatrag, moramo znati da je bilo jako puno šarlahove difterije i tuberkuloze, i da je klima za te bolesnike bila idealna. On je, naime, definirao da je srednja prosječna temperatura kroz sve godine 15 stupnjeva, da su izuzetno male oscilacije između dnevne i noćne temperature, što pogoduje tim bolesnicima, zatim da su blagi prijelazi između godišnjih doba, da su slabiji naleti vjetrova na kopnu, i da je kontinuirana vlažnost, objasnila je Kosmos.

Kako je Lošinj postao privlačan turistima i u ljetnim mjesecima?

- 1906. godine tek je otvoreno prvo kupalište. Promijenile su se određene okolnosti. Danas teško možemo zamisliti turizam bez ove glavne ljetne turističke sezone jer su tako koncentrirani godišnji odmori i školski praznici, a prepoznatljivost Lošinja kao klimatskog ljetališta nastavila se do danas, napominje Cvitković.

Treba naglasiti i da je Lošinj prva destinacija na Mediteranu s "Gold Award" certifikatom za održivi razvoj koji daje Global Sustainable Tourism Council UNWTO-a.

- To je najpriznatija institucija što se tiče mjerenja same održivosti. Pored nas u Hrvatskoj isti zlatni certifikat ima Nacionalni park Krka, kaže Cvitković.

Uz klimu i prirodne ljepote, Lošinj nudi i vrhunski smještaj s četiri i pet zvjezdica.

- Tu je i jako dobra gastroponuda - od Michelinovih zvjezdica, pa do novog projekta kroz koji se povezuju namirnice - da budu lokalne, sezonske i da se pripremom ne gube hranjive vrijednosti, odnosno da povećava energijsku učinkovitost, dodaje Cvitković.

Cvitković ističe da Lošinj nudi i "outdoor" turizam s puno pješačkih i biciklističkih staza, te kulturne atrakcije poput kipa Apoksiomena kao najvrednijeg podvodnog artefakta u Hrvatskoj.

Najveći promotori i promicatelji lošinjskog turizma bili su Habsburgovci.

- Gotovo da nije bilo člana Habsburške obitelji koji nije posjetio Lošinj - nadvojvoda Maksimilijan, onda je 1875. godine posjetio car Franjo Josip, kada je nazočio porinu u broda koja je po njegovoj ženi Elizabeti dobila. Zatim tu treba spomenuti i nadvojvodu Karla Stjepana koji je kupio u Velom Lošinju vilu i tamo dugo boravio sa svojim obiteljima. Čak je u velološinskoj crkvi i krstio nekoliko svojih djece. Zatim Franjo Ferdinand koji se nekoliko tjedana liječio od tuberkuloze na Malom Lošinju. Ne smijemo zaboraviti ni caricu Sisi i samog carevića Rudolfa koji se popeo na naš najviši vrh Osoršicu, podsjetila je Lidija Kosmos.

Središnja proslava 140 godišnjice organiziranog turizma bit će 28. ožujka.

- Tog se datuma princ Rudolf popeo na Osoršicu i ona je tko poslala prva planina koja se počela koristiti u turističke svrhe na jadranskim otocima. Za taj datum planiramo konferenciju "Lošinj 140 - priča koje traje", imat ćemo i prezentaciju igrano-dokumentarnog filma o Ambrozu Hara i u "Zeleni barba", jer on je najbitniji za početak samog turizma. 29. ožujka bit će uspon na Osoršicu. Jedan datum će biti vezan i za peti mjesec jer je car Franjo Josip posjetio Lošinju u petom mjesecu, pa ćemo imati jedan igrokaz o njegovom dolasku i radit ćemo najveći krokant koji je dosada napravljen - na 14 katova u povodu 140 godina turizma, znači lošinjski krokant jedinstvenog piramidalnog oblika radit će se na trgu, sama izrada će trajati deset sati, pa svatko tko dođe 3. svibnja može uživati u krokantu koju ćemo kasnije podijeliti i razbiti za sreću. I naravno tu je veliki koncert Parnoga valjka, najavio je direktor TZ Malog Lošinja Dalibor Cvitković.

Vijesti HRT-a pratite na svojim pametnim telefonima i tabletima putem aplikacija za iOS i Android. Pratite nas i na društvenim mrežama Facebook, Twitter, Instagram, TikTok i YouTube!

Najnovije Najitanije Vezani sadržaj Od istog autora Vijesti Sport

<https://magazin.hrt.hr/price-iz-hrvatske/140-godina-organiziranog-turizma-na-losinju-11994085>

KLJU NE RIJE I:

AUTOR: